

15. රුහුරට වාරි පද්ධතිය ප්‍රතිනිරමාණය කිරීමේ කාලීන අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගැනීම.

පි.චි.ගෝතම් දිල්භාරා

හැඳින්වීම.

විශ්වාස්‍යාචනක වාරි පද්ධතියකට උරුමකම් කියන අප ලංකාද්වීපය දෙස් විදෙස් බොහෝ දෙනා හඳුන්වනු ලබන්නේ “වැව් බැඳී අධිරාජ්‍ය” ලෙසයි. මෙසේ හැඳින්වීමට මූලික වී තිබෙන්නේ අතිත රජ දරුවන් විසින් ඉදි කරන ලද අති විශාල වු වැව් පද්ධතිය නිසාවෙනි. ශ්‍රී ලංකාවේ වාරි ඉතිහාසය මෙරට ජනාවාසකරණය දක්වා දිවයන අතර ක්‍රි.පූ. 6 වන සියවසේ දී උතුරු ඉන්දියාවේ සිට පැමිණි වියය ඇතුළු ආර්ය පිරිසගේ පැමිණිමත් සමගම ලක්දිව වාරි පද්ධතියේ මූලාරම්භය සතිවුහන් වු බව මහාවංස තොරතුරු අනුව වාර්තා වේ. කෙසේ නමුත් අතිතයේ සිට පැවතගෙන එනු ලබන “වැවයි දාගැබයි - ගමයි පන්සලයි” යන සංකල්පය මතම ලාංකේස් ජනතාව වාරි පද්ධතියට මූල්‍ය වී සිටි බව පැහැදිලි ය. ශ්‍රී ලංකාවේ සැම ස්ථානයකම පාහේ වැව් දක්නට තොලැබන අතර, විශාල වශයෙන් වාරි පද්ධති දක්නට ලැබෙන්නේ වියලි කලාපය තුළයි. වියලි කලාපයේ පවත්නා ගොවිතැනට උවිත වු සරු පස නිසාවෙන් මූල්‍ය ආර්යේ මෙම වියලි කලාපය තුළට සංකුමණය වන්නට විය. කෙසේ නමුත් මෙම කලාපයට වර්ෂාව වසරකට එක් කළකදී පමණක් ලැබෙන නිසාත්, එම වර්ෂාව අතල් 50 - 75ත් අතර ප්‍රමාණයේ වර්ෂාවක් නිසාත් මේ හේතුවෙන් කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා වසරකට අවශ්‍ය වන ජලය ප්‍රමාණවත් තොටීම හේතුවෙන් ජලය ගබඩාකරගෙන පරිඵානය කිරීම සඳහා ඒ අරමුණ පෙරදැරී කරගෙන මෙම වාරි පද්ධති ඇරුණි බව පසක් වී තිබේ.

කෙසේ නමුත් වර්ෂය පුරාවටම කෘෂිකාර්මික කටයුතු අපහසුතාවයකින් තොරව සිදු කරගෙන යාම සඳහා මෙසේ රස්කොට ගනු ලබන අතිරික්ත ජලය ගබඩා කොට තබා ගැනීම වාරි පද්ධති තුළ සිදුවේ. කෙසේ නමුත් මූල්‍ය කාලීන යුගයේ දී ප්‍රථමික මට්ටමින් වාරි පද්ධති ඉදිවිය. එහි දී ජල පහරක් ස්වභාවිකව පිහිටි උස් භුම් දෙකකට කොටු කරමින් එක් පසක ලි දඩු, කොළ අතු වැනි දී හරස් කොට වාරි පද්ධති නිරමාණය සිදුවී තිබේ. ක්‍රමක්‍රමයෙන් පසුකාලීනව ඉංජිනේරුමය තාක්ෂණය යොදා ගෙවීම් සිව් ගක්තියෙන් යුත්ත වාරි පද්ධති නිරමාණය සිදු වී තිබේ. මෙසේ දැවැන්ත අන්දිම්න් නිරමාණය වු වාරි පද්ධතිය ලාංකික ජනයාගේ මෙන්ම දෙස් විදෙස් විද්‍යාත්මක මෙන්ම වාරි පද්ධතිය විනාශ වීමට ඉඩ තොදී එවා ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයක් වී තිබේ. ඒ අනුව රුහුරට වාරි පද්ධතිය පිළිබඳව විමසීමේ දී වියලි කලාපයේ වී ගොවියාගේ පණ නල රැඳී පවතින්නේ මෙම වාරි පද්ධතිය තුළ බව තොරහසකි. එක් පසසකින් ගත විට වාරි පද්ධතියක් සැදිම ලෙහෙසි පහසු කාර්යයක් තොටෙනි. මෙම වාරි පද්ධතිය ඉදිරිපිට යම් පිරිසකගේ දායකත්වය ඉස්මතු වී පෙනුන ද අභ්‍යන්තරය තුළ ද බොහෝ පිරිසකගේ දායකත්වය යටතේ වාරි පද්ධති නිරමාණය වී තිබේ.

අතිත රජ දරුවන්ගේ දහන පරිත්‍යාගයෙන් විශාල පිරිසකගේ ග්‍රම දායකත්වයෙන් ඒකරායි වී තිරමාණය කළ වාරි පද්ධතිය එදා ගමෙහි මෙන්ම රටෙහි වාසය කළ සැම පුද්ගලයෙකුම පාහේ සිය දිවි හිමියෙන් ආරක්ෂා කරගන්නට විය. එයට මූලිකම හේතුව වුයේ කෘෂිකර්මාන්තය උදෙසා ප්‍රධාන වශයෙන් වාරි පද්ධතිය අවශ්‍ය වු නිසාවෙනි. අතිත රජ දරුවන් වාරි පද්ධතිය හා සම්බන්ධ තනතුරු පවා ලබා දී තිබු අතර වැවේ ප්‍රතිසංස්කරණ පද්ධති සැම අවස්ථාවකදීම සොයා බලා මුවන් තොපිරිහෙලා ඉටු කරන ලදී. ඒ හේතුවෙන්

වර්තමානය තුළ අපට වාරි පද්ධතිය ඉතා සුරක්ෂිතව දැක බලා ගැනීමේ හැකියාව එදා වී තිබේ. එසමයෙහි සමාජීය, ආර්ථික, දේශපාලනික, ආගමික, සංස්කෘතික ආදි කාර්යයන් පෙරදැරී කොටගෙන වාරි පද්ධතිය ප්‍රතිනිර්මාණය කළ බව සිතිය හැකිය. කෙසේ නමුත් වර්තමානය තුළ එසේ සිදුවන බවක් දක්නට නොලැබේ. එම නිසාවෙන් රජරට වාරි පද්ධතිය ක්‍රමක්‍රමයෙන් අභාවයට යන බව ඒ දුටු අපට ගමනාන විය. ඒ අනුව සමාජීය, ආර්ථික, දේශපාලනික, ආගමික, සංස්කෘතික ආදි කරුණු කාරණ යටතේ මෙම රජරට වාරි පද්ධතියේ ප්‍රතිනිර්මාණය කාලීන අවශ්‍යතාවයක් බවට උද්ගත වී ඇත. ඒ අනුව මෙම සාකච්ඡාව සඳහා තොරතුරු උපයා සපයා ගනු ලබන්නේ වාරි පද්ධතිය ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථයන් හා අන්තර්ජාලීය මූලාශ්‍රයන් ඇසුරිණි. එසේම වර්තමානය තුළ අසන්නට දකින්නට ලැබෙන කරුණු ද මාගේ අදහස් ද මෙම සාකච්ඡාව සඳහා බදුන් කෙරේ.

රජරට වාරි පද්ධතිය ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමේ කාලීන අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගැනීම යන සාකච්ඡාව සිදු කිරීමෙන් අනතුරුව එහි අවසන් ප්‍රතිඵලය ලෙස මා දකින්නේ වර්තමානයට මෙන්ම අනාගතයට මෙම වාරි පද්ධතිය නිසි නඩත්තුවකින් යුතුව ප්‍රතිනිර්මාණය කොට ආරක්ෂාකර ගැනීමයි. එදා රජ දරුවන් තම දිවි දෙවැනි කොට ආරක්ෂා කරන ලද වාරි පද්ධතිය අද වන විට අභාවයට යමින් පවතී. අතිත වාරි පද්ධතිය අද දින දක්නට ලැබෙන්නේ කුණු කසල පිරි වැවි මේරියාවතක් ලෙසයි. මෙම තත්ත්වයෙන් රජරට වාරි පද්ධතිය මුදවාලීම කාලීන අවශ්‍යතාවයක් වී තිබේ. ඒ අනුව රජරට වාරි පද්ධතිය අතිතයේ පැවති ආකාරයන් වර්තමානයේ තත්ත්වයන් පිළිබඳ වෙනස වටහා ගෙන එය ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමට අවශ්‍ය කාලයයි.

➤ සමාජය හා ආගමික ක්‍රියාකාරීත්වය.

අතිත ගැමියා වැව හා එදිනෙදා පිවිකාව ගෙවමින් කටයුතු කළ අතර, අද වන විට රජරට ප්‍රදේශයේ ද ඇතැමූන් හැර අන් පිරිස වැව හා පිවිකාව ගෙවමින් සිටී. කාලීන ආරක්ෂාකර දිවියක් ගත කළ ගැමියා සිය දින වරෝටට පුරුදු වී සිටියේ උදෑසනම වැවට ගොස් සිය ගත තෙමාගෙන පසුව එළඹෙන්නේ ගොවිතැන් කටයුතු සඳහායි. අනතුරුව වැවි පද්ධතියේ ජලය යෙන යන ජල මාරුග ඔස්සේ සිය ගොවිතැන් බතට අවශ්‍ය ජලය රස් කරමින් ගැමි සමාජය වැවි කටයුතු අභ්‍යන්තර කර නැවත වැවේ නාන තොටට පැමිණ සිය ගත පුරා දැවටි මඩ සෝදා හොඳින් නහා පිරිසිදු වී නිවෙස් බලා පිය මතින්නේ සැනසුම් සුපුම් හෙළුමිනි. පිරිමි පාර්ශවය මෙන්ම කාන්තා පාර්ශවය ද සිය එදිනෙදා කටයුතු සඳහා බොහෝ අවස්ථාවන්හි වැවට පිවිසෙනි. එසේම සතියකට වරක් හෝ සති දෙකකට වරක් නැතිනම් මසකට වරක් ගමී සියලු දෙනා රස්ව සමස්ත වැවි පද්ධතියම සුද්ද පැවතු කිරීම සිදු කරනු ලබන අතර, වැවට හානිකර යම් දේවල් තිබේ නම් ඒවා නැවත සැදීමට වගබලා ගනී. එදා ගැමි සමාජයේ වැව හාරව වැවේ රාලනාම් නම් පුද්ගලයෙකු සිටී නිසා මොහු සිය කටයුතු නොපිරිහෙලා කළට වේලාවට සිදු කරන්නට විය. කෙසේ නමුත් වර්තමානය තුළ එම කර්තවය එසේ සිදු නොවන බව වාරි පද්ධතිය දුටු අපට වැවහේ. ඇතැම් වැවි තාවුලු කැඩී බිඳී ඉටිතලා ගොස්ය. පිරිසිදුවට තිබුණු වැවි ජලය අද මිනිසාගේ ම නොහොඹිනාකම් හේතුවෙන් අපිරිසිදු තත්ත්වයට පත්ව තිබේ. වන්දනාගමන් යන පිරිස ජ්ලාස්ටික් බෝතල්, කඩදාසි, පොලිතින් වැනි නොදිරන අපද්‍රව්‍ය වැවි ආශ්‍රිතව දමා යාමට පෙළඳී ඇත. මෙබදු කරුණු කාරනා නිසා රජරජ වාරි පද්ධතිය විනාශ මුඛ්‍ය ඇද වැවෙමින් පවතී.

කෙසේ නමුත් රජරට වාරි පද්ධතිය එදා රජ දරුවන් ආරක්ෂා කළ ආකාරයට ආරක්ෂා කර ගැනීම අපගේ යුතුකම නොවේ? එම නිසාවෙන් මෙම වාරි පද්ධතිය ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම

සමාජයක් වන අපගේ යුතුකමයි. සමීක්ෂණ සමාගම හෝ සාදා ස්වේච්ඡාවෙන් රටේ සම්පත අප ආරක්ෂාකරගත යුතුවේ. තැනිනම් මතු පරපුරට ඉතිරි වන්නේ කොන්ත්‍රිට වනාන්තරයක් පමණි. වාරි පද්ධතිය හා බැඳී ආගමික පසුබීම ගත් කළ අතිතයේ වෙහෙර විභාර පවා තබන්තු වූයේ මෙම වාරි පද්ධතිය හා බැඳී රැකිරියා මත පදනම් වූ බුදු මුදල් ලබා ගැනීමෙනි. එසේම ගම් මහ නායක ස්වාමීන් වහන්සේගේ අනු දැනුම මත මෙම වාරි පද්ධතිද තබන්තු විය. බොහෝ විට සැම පන්සලක් පාහේම වැවක් හාරව පැවතුනි. එම වැවේ ජලයෙන් අස්වද්දනු ලබන කුමුරින් ගන්නා සහල් පන්සලටද අය් විය. වැවෙන් අල්ලන ලද මාඟ කොටසක්ද පන්සලට දීම සිරිතක් විය. වෙස්සගිරිය සෙල්ලිපියේ සඳහන් පරිදි “කළා වැවෙන් ජලය රගෙන සුවඳාල් සහල් අස්වද්දා වෙස්සගිරිය හිජ්ජාන් හට ධානය පිදිය යුතුය.” යන්න දැක්වේ. ඒ අනුව අපට සිතිය හැකි වන්නේ අතිත වාරි පද්ධති ආගමික සිද්ධසේරානයන්ට අයන්ව පැවති බවයි.

ආගමික මැදිහත්වීමෙන් අතිත වාරි පද්ධතියට නව දායකත්වයක් ලැබුණු අතර, බුදු සමයත් සමග එම තත්ත්වය වඩාත් පිළිබඳවේ. වැව සැදීමේ දී වැවෙන් ඉවත් වන මැටි ගොඩ ගසාදාගැබ නිර්මාණය වූ අතර, දාගැබ සැදු ස්ථානයේ පන්සල ඉදිවිය. මේ වටා කෙත් යාය නිර්මාණය වන්නට වූ අතර, මේ සියල්ල නිසා ගම ස්වයංපෝෂිතව දීම වැළක පුරුශ් සේ මෙම සංකල්පය බැඳී පවතින්නට වූ බව සිතිය හැකිය. කෙසේ නමුත් අතිතයේ බොද්ධ ආගම රජරට ප්‍රදේශයේ පැවති වාරි පද්ධති උදෙසා මහගු සේවයක් ඉටු කළද වර්තමානය තුළ එසේ සිදු නොවෙනි. කෙසේ නමුත් මෙම වාරි පද්ධති ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවයක් ව තිබේ. එම නිසා රටෙහි පවතින සියලු ආගමික නායකයින් එකාවන්ව එකට රෝක් වී ආගාධයට ඇදී වැවෙමෙන් පවතින රජරට වාරි පද්ධතිය ප්‍රතිනිර්මාණය කොට ගොඩගත යුතුවමය.

➤ ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය.

අතිත රජරට ප්‍රදේශයේ ආර්ථික පැවැත්මට වාරි පද්ධතිය තුළින් ලැබුණු දායකත්වය පිළිබඳව විමසා බලන කළ සමස්ථ රටෙහිම ආර්ථිකය රඳා පැවතියේ කෘෂිකර්මාන්තය මතය යන්න කිවුතුමය. එහි දී වැඩි බරක් හිමි වූයේ රජරට පෙදෙසටයි. කෘෂිකර්මාන්තය ස්වයංපෝෂිත වූයේ රජරට වාරි පද්ධතිය නිසාවෙනි. වාරි පද්ධතියෙන් ලබා ගනු ලබන ජලය කෘෂිකර්මාන්තයේ අස්වනු සරුකර ගැනීමට මහෝපකාරී විය. වර්ෂාව නොමැති සමයන්හි වාරි පද්ධතියේ ජලය කෘෂිකර්මාන්තය නාගා සිටුවීමට උපයෝගී කර ගත් නිසා “අතිත ගොවියාගේ හදුවත වැව ලෙස” ඒත්තු ගන්වා තිබේ. කෘෂිකර්මාන්තයට අමතරව වාරි පද්ධතිය තුළින් ආර්ථිකමය වශයෙන් වැවේ මාඟ වෙළඳාමද පෙන්වාදිය හැකිය. අතිතයේ ස්වයංපෝෂි ආර්ථිකයක් රජරට කළාපය තුළ පැවති ඇති බව අතිත රජ දරුවන් සිදු කරනු ලැබූ නිර්මාණයන්ගෙන් පැහැදිලිය. ඔවුන් කිසිවිටෙකත් වාරි පද්ධතිය අත් නොහළන්නට විය. ඒවා තබන්තු කරමින් රටේ ආර්ථික මට්ටම ඉහළ තාවත්තයට විය.

කෙසේ නමුත් වර්ථමානය තුළ එබදු කර්තව්‍යයක් දක්නට නොලැබේ. වර්තමානයේ වාරි පද්ධති පවා විනාශ වෙමින් පවතින යුගයකුදී අපට අසන්නට දකින්නට ලැබෙන්නේ වැව්වල ජලය හිඳී ගොස් ඇති බව පවසමින් යුක් පිඛා විදින අන්ත අසරණ මිනිසුන්ය. එසේ නොමැතිනම් වැව්වල නිසි තබන්තුවක් නොවී වැවේ වල් වැදීම වැනි කරුණුය. අතිතයේ සිට පැවති එන කෘෂිකර්මාන්තයෙන් හෙවි සෞජාගාමනක් ශ්‍රී ලංකාවටම පමණක් ආවේණික වූ වාරි පද්ධතිය නිර්මාණය වී ඇත්තේ ලාංකික ඉංජිනේරුමය තාක්ෂණය උපයෝගී කරගෙන බව පැහැදිලිය. එම නිසා බොහෝ විදේශීය ජනයා ඒවා දැක බලා ගැනීමට ප්‍රිය කරති. ඒ

හේතුවෙන් මැතකාලීනව රටෙහි මෙන්ම යම් පිරිසකගේ හෝ ආර්ථිකය වඩාලීමට හැකියාවක් උදාවී තිබේ. එනම් රජරට වාරි පද්ධතිය නැවත ප්‍රතිනිර්මාණය කර ඉදිරිපත් කිරීමයි. එමගින් එවා දැක බලා ගැනීමට දෙස් විදේශ් ජනයා රස්වන අතර ඒ වටා වෙළඳ පොලවල් රකිරිසා උදාවේ. එසේම රටෙහි විදේශ් ආදායමද මින් උදාකරණ හැකිය. මෙම ක්‍රියාවලිය වතු වූ විශාල පැතිකඩික් වන අතර, විශේෂයෙන්ම රටෙහි ආර්ථිකය ගොඩන්වාලීමට වාරි පද්ධතියෙන් ලබා ගන්නා ජලය තුළින් අස්වද්දනු ලබන කාමිකර්මාන්තය ප්‍රමුඛ තැනක් උසුලයි.

➤ දේශපාලනික ක්‍රියාකාරීත්වය.

අතිත දේශපාලනික තත්ත්වය පිළිබඳව විමසීමේ දී රජ දරුවන් විසින් සැම වාරි පද්ධතියක් උදෙසාම රාජ්‍ය අනුග්‍රහය ලබා දී තිබේ. විවිධ ප්‍රමාණයෙන් වැවී නිර්මාණය සඳහා දේශපාලනික මට්ටමින් අනුග්‍රහය ලැබේ ඇතේ. එම නිසාවෙන් අතිත වාරි පද්ධතියේ විශාල වූ සංවර්ධනයක් අපහට වර්තමානය තුළ දැකගත හැකිව තිබේ. සාහිත්‍යමය හා පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක අනුව අතිතයේ රජරට වාරි පද්ධති බිජි කිරීමට මූලිකම පියවර සඳහා මුදලින් දායකත්වය සපයා තිබෙන්නේ දේශපාලනික වශයෙන් නම් දරා සිටින රජ දරුවන්ය. එවන් අතිතයක් පැවති යුගයක දේශපාලනික මට්ටමින් විවිධ වූ සමාද්ධියක් රජරට වාරි පද්ධතියට සිදුවී තිබේ. එසේම අතිත දේශපාලනය තුළ රුපු ජනතා ගොරවාදරයට පාතු වීමද මෙම වාරි නිර්මාණ ඉවහල් වූ බව සිතිය හැකිය. එසේම දේශපාලනික තත්ත්වයෙන් උසස් රජවරු සිටි අතර මෙම වාරි පද්ධති නිර්මාණය නිසා ඇතැම් රජවරු දේශපාලනික පාතා හඳුන්වන්නට විය. ඒ බව මහසෙන් රුපු - මින්නේරිය දෙවියන් ලෙස හඳුන්වනු ලැබූ බව සඳහන් වේ.

වාරි පද්ධති ඉදිකිරීම රාජ්‍ය අනුග්‍රහය අතැතිව සිදුවුවද ඉන් නොනැවති වාරි පද්ධති තත්ත්ව කිරීම පවා සිදු කරන ලදී. නිසි කළට වේලාවට ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු සිදු වූ නිසා වර්තමානය තුළ අපට රජරට වාරි පද්ධතියක් දැකබලා ගැනීමේ අවස්ථාව උදා වී තිබේ. එසේම වාරි පද්ධතිය තුළින් බැඳ්දක්ද අය කර ඇති අතර එමගින් වාරි පද්ධතියේ තත්ත්ව මෙන්ම රටේ ආර්ථිකයට ද නව අරුතක් එක් කරන්නට විය.

කෙසේ නමුත් වර්තමානය තුළ දේශපාලනික වශයෙන් රජරට වාරි පද්ධතියට කිසිදු වෙනසක් නොවිය. මෙම හේතුවෙන් රටේ ආර්ථිකයටද මහත් බලපෑමක් වන බව නිසැකය. පුරා වසර ගණනාවකට පසු රජරට පුදේශයේ වාරි පද්ධතියක් නිර්මාණය වීමට පියවර ගෙන තිබීම සතුවට කරුණෙකි.

➤ සංස්කෘතික ක්‍රියාකාරීත්වය.

සංස්කෘතිය තුළ බිජි වූ විශිෂ්ට ගණයේ නිර්මාණයක් ලෙස මෙම වාරි පද්ධතිය පෙන්වාදිය හැකිය. හෙළුදීව ජන සංස්කෘතිය හා වාරි පද්ධතිය අතර පවතින්නේ අවශ්‍යතාත්මක බැඳීමකි. රට ප්‍රධානතම හේතු සාධකය නම් අතිත ගැමීයාගේ කාමිකාර්මික සංස්කෘතියට බෙහෙවින් වාරි පද්ධතිය උපයෝගී වන නිසාය. විශේෂයෙන්ම ගොවිතැන් කටයුතු උදෙසා ජලය මූලිකම සාධකය වූ අතර සියලු දෙනා ජලය කෙරෙහි දැඩි ඇල්මකින් යුක්ත විය. ජලය එක්රස් කරගෙන ගොවිතැන් කටයුතු සිදු වූ නිසා ඒ ආශ්‍රිතව වාරි පද්ධතියක් බිජිවන්නට විය. අතිත ගැමීයා එදා සිට වාරි සංස්කෘතිය සුපරිසාකාරීව පවත්වාගෙන ආ අයුරු අපට අසන්නට දකින්නට ලැබේ තිබේ. එදා අපේ මූත්‍රන් මිත්තන් එසේ ආරක්ෂාකරගෙන ආ එම වාරි පද්ධතිය අද වන විට විනාශ මුඛයට අත වනමින් සිටී. කෙසේ නමුත් රජරට පුදේශයේ දක්නට ලැබෙන කුඩා ප්‍රමාණයේ වාරි පද්ධති වැළලී ගොස්ය. අතිත ගැමීයා පණ නළ මෙන්

ආරක්ෂා කළ වාරි පද්ධතියට පුදු පූජා පවා පැවැත්තේමට ඔවුන් පසුබට තොවීය. ලෙස්කය පාලනය කරනවා යැයි සම්මත දෙවියන් හට ගොරට ආදරයෙන් යුත්තට මෙම වාරි පද්ධති භාර කරන්නට වූයේ සිය සංස්කෘතියේ අංගයන් විද්‍යා පාමිණි. අති සුන්දර සංස්කෘතියක් පවත්වාගෙන ඇ අප වර්තමානය තුළ ඒ පිළිබඳව සොයා බලා කටයුතු කිරීම අපගේ වගකීමයි.

මෙතෙක් කතාභාගට ලක්වුණු රජරට වාරි පද්ධතිය ආරක්ෂා කර ගැනීමේ වගකීම පැවැතිබෙන්නේ වත්මන් පරපුරටය. එහිදී සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික, සංස්කෘතික යන අංගයන් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරලීම මෙහිදී සිදු වූ අතර විශේෂයෙන්ම ඒ ඒ අංගයන් කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීමෙන් යම්කිසි ප්‍රතිඵලයක් ලැබා කර ගැනීමට හැකිවන බව පැවසිය යුතුමය. ඒ අනුව රජරට වාරි පද්ධතිය ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීමේ කාලීන අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගැනීම යන්න මෙහි මාත්‍යකාවයි. අභාවයට යම්න් පවතින රජරට වාරි පද්ධතිය යළි නගා සිටුවීමේ අරමුණ අතැතිව සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික, සංස්කෘතික යන අංගයන් කෙරෙහි දළ වශයෙන් හෝ කරුණු කාරණා දක්වමින් ඒ කෙරෙහි යම් අවධානයක් යොමු කර රටේ පවතින රජරට වාරි පද්ධතිය ආරක්ෂා කර ගැනීම මෙහි අරමුණයි.

පරිශිල්‍ය.

අමරවංස, කේ. (1969) **කොට්ඨාව සෙල්ලිපි**, කොළඹ 11, සිමාසහිත ඇම්. ඩී. ගුණසේන සමාගම, නො. 17, ඔල්කට මාවත.

අඩින්වල, සී, (2015) **ලංකාවේ වාරි කාස්තුණය හා එහි තිරසාරත්වය උදෙසා බලපෑ සමාජ හා තාක්ෂණික සාදක පිළිබඳ විමුණුමක්**.

උදුල, බේ, අවිසදානාම්, (1999) **වැව, ශ්‍රී ලංකා ජාතික ප්‍රස්තකාලය**.

දාල්පොත, එම්. කේ. (2010) **වැවේ වගකුග**, ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ, නො. 675, මරදාන පාර, කොළඹ 10.

බස්නායක. එච්. ඩී, (1997) **පුරුණ ශ්‍රී ලංකාවේ ජල ශිෂ්ටවාචාරය**, සමන්ති පොත් ප්‍රකාශකයෝ.

විතානාවිච්, සී, ආර්, (2018) **පුරුණ ශ්‍රී ලංකාවේ වාරි කර්මාන්තයේ විකාශනය**.